

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 416 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-5042“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP NR. TAP-20-2077(3); TAIS NR. 20-16170(4))

2021-02-18 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslai: Atsižvelgiant į Seimo valdybos 2020 m. lapkričio 10 d. sprendimą Nr. SV-S-1694 pateikti Seimui išvadą dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5045 (toliau – ANK projektas).

Dabartinė situacija: ANK projekto rengėjas: Seimo narys Gintaras Vaičekauskas.

ANK projekto esmė: Rengėjo nuomone galiojančiame ANK motociklų vairuotojai yra nepagrįstai diskriminuojami: pvz., gyvenamojoje zonoje, kur leidžiamas maksimalus greitis 20 km/h, motociklininkui, vairavusiam motociklą, kurio darbinis tūris yra 51 cm³, ir važivusiam 51 km/h greičiu jau *privaloma* skirti teisės vairuoti transporto priemonės atėmimą 6 mėnesiams, kai tuo tarpu automobilio vairuotojui, kuris kartu veždamas iki 7 keleivių ir mieste važiuodamas, kad ir 150 km/h greičiu gali būti nubaustas teisės vairuoti transporto priemonės atėmimu tik tam pačiam 6 mėnesių laikotarpiui. Automobilio vairuotojas viršijęs leistiną greitį 30 km/h gali ir toliau vairuoti visas transporto priemones, tačiau jei tai padaro motociklo vairuotojas, jis negali vairuoti jokių transporto priemonių. Rengėjo vertinimu numatytos sankcijos nėra subalansuotos pagal pažeidimo pavojingumą ir galinčios kilti žalos dydį, kas yra neproporcinga motociklų vairuotojų atžvilgiu. ANK projektu siekiama panaikinti šias motociklų vairuotojus diskriminuojančias nuostatas ir taikyti tokią pačią atsakomybę už tokio paties pavojingumo pažeidimus kaip ir kitiems vairuotojams.

Projekto esmė: Siūloma nepritarti ANK projektui dėl šių priežasčių:

1. Siūlymas neatitinka Vyriausybės programos 141.6 papunkčio nuostatos, kuria įsipareigojama įgyvendinti valstybinę eismo saugumo programą „Vizija – nulis“, taip pat yra nepriimtinas eismo saugumo požiūriu, nes motociklai laikytini viena iš pavojingiausių transporto priemonių rūšių, o jų vairuotojai yra priskiriami pažeidžiamiausių eismo dalyvių grupei. Todėl ANK projektu siūlomos pataisos dėl atsakomybės sušvelninimo neigiamai paveiktų eismo saugumo užtikrinimą minėtoje vairuotojų amžiaus grupėje.

2. ANK projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad projektu siekiama panaikinti motociklų vairuotojus diskriminuojančias nuostatas. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lygių galimybių įstatymu diskriminacija yra teisių ribojimas, kai tai daroma dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad ANK numatyti ribojimai nelaikytini diskriminacija.

Be to, diferencijuotų sankcijų taikymas motociklų vairuotojams nėra išskirtinis atvejis, nes ANK numato pvz. griežtesnę atsakomybę už neblaivų vairavimą taksi automobilių, mopedų, motociklų, triračių, lengvųjų keturračių, keturračių, galingųjų keturračių, transporto priemonių, kurių didžiausioji leidžiamoji masė didesnė negu 3,5 t arba kuriose yra daugiau kaip 9 sėdimos vietos, taip pat pavojinguosius krovinius vežančių transporto priemonių vairuotojams bei pradedantiesiems vairuotojams. Administracinių nusižengimų kodekso nuostatų diferencijavimas iš esmės leidžia pasirinkti tinkamas poveikio priemones skirtingoms eismo dalyvių grupėms.

3. Projektu siūlomas atsakomybės sušvelninimas motociklų vairuotojams pakartotinius pažeidimus darančių vairuotojų skaičiaus nesumažintų, o galimai jį tik padidintų, nes už tam tikrus nustatyto greičio viršijimo atvejus motociklų vairuotojams nebūtų privaloma skirti teisės vairuoti transporto priemones atėmimo nuobaudos, taigi būtų panaikinta gana veiksminga ir atgrasanti priemonė. Tad siūlomas pakeitimas turės neigiamos įtakos Kelių eismo taisyklių pažeidimų prevencijai.

Derinimas: Projektas suderintas su Vidaus reikalų bei Susisiekimo ministerijomis.

Trečiąkart teikiamas projektas patikslintas pagal ankstesniems projekto variantams teiktas Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės (toliau - VVG) bei Teisės grupės pastabas. Pastabas į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies pateikiamos derinimo pažymoje.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlome Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėjas

Audrius Kasinskas